

بسم الله الرحمن الرحيم

- മൊഷ്യുരുദ സെബാഗ്യോണ്.

عَنْ نَافِعٍ بْنِ عَبْدِ الْحَارِثِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " مِنْ سَعَادَةِ الْمُرِئِ الْجَارِ الصَّالِحُ، وَالْمَرْكُبُ الْهَيْنِيُّ، وَالْمَسْكَنُ الْوَاسِعُ

- ചുനിയാവിലെ ഒരു വീടിന് വേണ്ടി നാം എത്രയോ കഷ്ടപ്പെടുന്നാണ്.
- വീടിലുാത്ത എത്രയോ ആളുകൾ നമ്മകിടയിലുണ്ട്.
- ചുനിയാവിൽ ഒരു വീടുണ്ടാക്കി തീരനോശർ നാം അനഭവിക്കുന്ന സന്നോഷം എത്രയാണ്.
- എന്നാൽ സുർഗ്ഗത്തിലെ ഒരു വീടിന് വേണ്ടി എന്നാണ് നാം ചെയ്തിട്ടുള്ളത് ?
- സുർഗ്ഗത്തക്കിഴച്ച് നമ്പി (സ്വ) പറഞ്ഞത്

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: أَعْدَدْتُ لِعِبَادِي الصَّالِحِينَ مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ، وَلَا أُذْنٌ سَمِعَتْ، وَلَا حَظَرَ عَلَى قَلْبِ بِشْرٍ (طبراني)

- ചട്ടമാർ വെങ്ങുന്ന സ്ഥലം
- عَنْ سَهْلِ بْنِ سَعْدِ السَّاعِدِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ الدُّنْيَا وَمَا عَلَيْهَا وَمَوْضِعُ سَوْطٍ أَحَدِكُمْ مِنْ الجَنَّةِ خَيْرٌ مِنْ الدُّنْيَا وَمَا عَلَيْهَا (بخاري)

- അപ്പോൾ ഒരു ലഭിച്ചാലോ ?
- സുർഗ്ഗത്തിലെ വീടിന്റെ നിർമ്മിതി

عَنْ أَبِي مُجَاهِدٍ حَدَّثَنَا أَبُو مُدْلَةَ أَنَّهُ سَمِعَ أَبَا هُرَيْرَةَ يَقُولُ قُلْنَا : يَا رَسُولَ اللَّهِ الْجَنَّةُ مَا بِنَاوْهَا؟ قَالَ : « لَبِنَةٌ مِنْ ذَهَبٍ وَلَبِنَةٌ مِنْ فِضَّةٍ ، مِلَأَتْهَا الْمِسْكُ الْأَذْفَرُ ، وَحَصْبَاؤُهَا الْيَاقُوتُ وَاللُّؤْلُؤُ ، وَتُرَابُهَا الرَّزْعَفَرَانُ ، مَنْ يَدْخُلُهَا يَخْلُدُ فِيهَا يَنْعَمُ لَا يَبُوُسُ ، لَا يَفْنَ شَبَابُهُمْ ، وَلَا تَبْلَ ثِيَابُهُمْ ». (سنن الدارمي)

- ആസ്യം സ്വിഡ്യുട്ട് ഫ്രാംത്മന

وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبُّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجَنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (التحریم: ۱۱)

- സ്വർഗത്തിൽ പിടുകളുണ്ട്.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا لَهُ مَنْزِلٌ مَنْزِلٌ فِي الْجَنَّةِ وَمَنْزِلٌ فِي النَّارِ فَإِذَا ماتَ فَدَخَلَ النَّارَ وَرَثَ أَهْلُ الْجَنَّةِ مَنْزِلَهُ فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى {أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ} (سنن ابن ماجة)

- വെങ്ങെങ്ങും സാന്നിധ്യം വരിത്തു

عَنْ أَبْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: بَيْنَمَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُجَالِسُ مَعَ خَدِيجَةَ، إِذْ أَتَاهُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، أَقْرِئْ خَدِيجَةَ مِنِّي السَّلَامَ، وَبَشِّرْهَا بِبَيْتٍ فِي الْجَنَّةِ مِنْ قَصْبٍ لَا أَذْدَى فِيهِ، وَلَا نَصَبَ. (الطبراني)

- ഉമർ (റ) പിന്തു സ്വർഗത്തിലെ പിടം

عن جابر بن عبد الله رضي الله عنهما، قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم "دخلت الجنة، فإذا أنا بقصر من ذهب، فقلت: لمن هذا؟ فقالوا: لرجل من قريش، فما معنى أن أدخله يا ابن الخطاب، إلا ما أعلم من غيرتك". قال: وعليك أغار يا رسول الله (بخاري)

- സ്വർഗത്തിൽ വീടുകൾ ലഭിക്കുന്ന ധാരാളം പ്രവർത്തനങ്ങൾ അല്ലാഹ്റുവും റസൂലും പതിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- സ്വർഗത്തിലെ പിട ലഭിക്കുന്നുള്ള ശീല വഴികൾ

1. കട്ടിയുടെ മണത്തിൽ ക്ഷമിക്കുക

عَنْ أَبِي مُوسَى الْأَشْعَرِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ إِذَا ماتَ وَلَدُ الْعَبْدِ قَالَ اللَّهُ لِمَلَائِكَتِهِ قَبَضْتُمْ وَلَدَ عَبْدِي فَيَقُولُونَ نَعَمْ فَيَقُولُ قَبَضْتُمْ ثَمَرَةً فُؤَادِهِ فَيَقُولُونَ نَعَمْ فَيَقُولُ مَاذَا قَالَ عَبْدِي فَيَقُولُونَ حَمَدَكَ وَاسْتَرْجَعَ فَيَقُولُ اللَّهُ أَبْنُوا لِعَبْدِي بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَسَمُوهُ بَيْتَ الْحَمْدِ (سنن الترمذى)

- മകൾ എറെ വിലപ്പെട്ടതാണ്,
- മകളുടെ മരണം സംഭവിക്കുന്നോൾ അവിവേകം കാണിക്കകയല്ല.,
മാറ്റതട്ടിച്ച കരയുകയുമല്ല...
- നമ്മി (സ്വ) യുടെ ശേഖരി.

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا رَأَى مَا يُحِبُّ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَمُّ الصَّالِحَاتُ وَإِذَا رَأَى مَا يَكْرَهُ قَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ

- അല്ലാഹ്വിന്റെ വിധിയിൽ തുളി പ്ലേറ്റ്‌ക
- അല്ലാഹ്വിന്റെ അടിമകൾ കഷമിക്കം
- പരീക്ഷണങ്ങൾ വരും
- നന്ന ഉദ്യോഗങ്ങൾ പരീക്ഷിക്കം

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ يَقُولُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ يُرِدُ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُصْبِبُ مِنْهُ (بخاري)

- അവിയാക്കിക്കാണ് എറ്റവും കൂടുതൽ പരീക്ഷണം.

- സകരിയു നബി (അ):

قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَأَشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْئًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيقًا (٤)

- “അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു : എൻ്റെ രക്ഷിതാവെ, എൻ്റെ എല്ലകൾ ബലഹിനമായിക്കഴി എത്തിരിക്കുന്ന (വാർദ്ധക്യത്താൽ). തലയാണെ കുറി നരച തിളങ്ങുന്നതായിരിക്കുന്ന. എൻ്റെ രക്ഷിതാവെ, നിന്മോട് പ്രാർത്ഥിച്ചിട്ട് താൻ ഭാഗ്യം കെടുവനായിട്ടില്ല ” (കർ- മുന്ഹ:ര)

- ഇഞ്ചുവിം നബി (അ):

- മകളില്ലാതെ തീർശലകാലം (എക്കേശം പു0-സി0) വയസു വരെ ജീവിച്ച മരും പ്രവാചകനായിരുന്ന ഇഞ്ചുവിം നബി. മലക്കകൾ അദ്ദേഹത്തിനു ഒരു മകൻഡോ കാൻ പോകുന്ന കാര്യം അറിയിക്കാൻ വന്ന സന്ദർഭം കർജ്ജത്തിൽ പറയുന്നു :

قَالَ أَبْشِرْتُمُونِي عَلَى أَنْ مَسَنِي الْكِبَرُ فَبِمَا تُبَشِّرُونَ (٥٤) قَالُوا بَشَّرْنَاكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْقَانِطِينَ (٥٥) قَالَ وَمَنْ يَقْنَطُ مِنْ رَحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ (٥٦)

“അദ്ദേഹം (ഇഞ്ചുവിം നബി) പറഞ്ഞു : എനിക്ക് വാർദ്ധക്യം ബാധിച്ച കഴിഞ്ഞിട്ടാണോ എനിക്ക് നിങ്ങൾ (സന്താനത്തപ്പറ്റി) സന്നോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നത് ? . അവർ (മലക്കകൾ) പറഞ്ഞു : “തെങ്ങൾ താങ്കൾക്ക് സന്നോഷവാർത്ത നൽകിയിട്ടുള്ളത് ഒരു യാമാർത്ത്യം തന്നെയാണോ. അതിനാൽ താങ്കൾ നിരാശ ബാധിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ പെടുത്തുന്നു. “അദ്ദേഹം (ഇഞ്ചുവിം) പറഞ്ഞു : തന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ കാരണങ്ങളുടെ കരിച്ച ആരാണു നിരാശപ്ലേറ്റ്‌ക, വഴിപിഴച്ചവനല്ലാതെ. ?”(കർ- മുന്ഹ: ദ്രു-ദ്രു)

- ഇവിടെ അദ്ദേഹം പറയുന്നത്, അളളാളവിന്റെ കാരണ്യത്തിൽ നിരാശപ്പെട്ടവൻ "വഴിപിച്ചവൻ" ആണെന്നുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിനും വാർദ്ധക്യത്തിൽ അളളാള - രണ്ട് കണ്ണുങ്ങളെ (ഇന്തു ഇഞ്ചും ഇസ് ഹാക്ക്) നൽകി.
- ഒരാളുടെ പ്രതിഫലത്തിന്റെ മഹത്യം അയാളും പരീക്ഷണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന കത്തിലാണ്.

عَنْ أَنَّسٍ ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، قَالَ : إِنَّ عِظَمَ الْجَزَاءِ مَعَ عِظِيمِ الْبَلَاءِ ، وَإِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا ابْتَلَاهُمْ ، فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ الرَّضَا ، وَمَنْ سَخِطَ فَلَهُ السَّخْطُ : (هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الْوَجْهِ) (قال الألباني]: حسن صحيح)

2. ക്ഷമിക്കാനവർക്ക്

- ഇബാറു റഹ്മാൻ വിശേഷണമായി പറഞ്ഞ ആയത്ത്

أُولَئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا (٧٥)

و "الغرفة" الدرجة الرفيعة وهي أعلى منازل الجنة وأفضلها كما أن الغرفة أعلى مساكن الدنيا. (تفسير طبرى)

- ഉർഫത്ത് എന്ന പറഞ്ഞാൽ
- അത് സർഗമാണ്, സർഗത്തിലെ ഉന്നതമായ താമസ സഫലമാണ് എന്ന് വ്യാവ്യാമിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- വിശ്വാസിക്ക് ഉണ്ടാവോ ശ്രൂഷായ ഗ്രണ്ടാണ്.

ക്രൂരാനുനിലും സുന്നത്തിലും ക്ഷമയുടെ ധാരാളം വചനങ്ങൾ

والصبر في اللغة: الحبس والكف. ومنه: قتل فلان صبرا، اذا أمسك وحبس .

- ക്ഷമ എന്ന പറഞ്ഞാൽ പിടിച്ച് വെങ്കെക്ക് എന്നാണ്.
- ഇമാം അഹമ്മദ് (റഹി) പറഞ്ഞ

عن الإمام أحمد قوله: الصبر في القرآن في نحو تسعين موضعًا

- ക്ഷമയുബാധി ബന്ധവെട്ട ഓന്ന് കർണ്ണനകൾ

أحدھا: الأمر به، كقوله: " وَاصْبِرْ وَمَا صَبِرْكَ إِلَّا بِاللَّهِ" (النحل: ١٦٧) وقال: " وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ" [الطور: ٤٨]

- നീ ക്ഷമിക്കുക, നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ മാത്രമാണ് നിന്ന് ക്ഷമിക്കാൻ കഴിയുന്നത്.
- നിന്റെ രക്ഷിതാവിന്റെ തീരുമാനത്തിന് നീ ക്ഷമാപുർവ്വം കാത്തിരിക്കുക

الثاني : النهي عما يضاده، كقوله تعالى: فَاصْبِرْ كَمَا صَبَرَ أُولُو الْعَزْمِ مِنَ الرُّسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ لَهُمْ (الأحقاف: ٣٥) (وقوله: فَاصْبِرْ لِحَكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُنْ كَصَاحِبِ الْحُوتِ (القلم: ٤٨) الثالث : تعليق الفلاح به، ك قوله " : يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ عَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (آل عمران: ٢٠٠)

സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ കഷമിക്കുകയും കഷമയിൽ മികവ് കാണിക്കുകയും, പ്രതിരോധ സന്നദ്ധരായിരിക്കുകയും ചെയ്യുക. നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവൈ സുക്ഷിച്ച് ജീവിക്കുക. നിങ്ങൾ വിജയം പ്രാപിച്ചേക്കാം.

- **ഇല്ലെൽ വയ്യിം (റഹി) പറഞ്ഞു**

• **ഇല്ലെൽ വയ്യിം (റഹി) പറഞ്ഞത് മനസ്സിനെ ഭവങ്ങളിൽ നിന്ന് പിടിച്ച് വെകലാണ് കഷമ, ആവലാധി പറയുന്നതിൽ നിന്ന് നാവിനെ പിടിച്ച് വെകലാണ് കഷമ, ആവയ വങ്ങലെ നിയന്ത്രിക്കു എന്ന പറഞ്ഞാൽ വസ്തുങ്ങൾ വലിച്ച് കീറുന്നതിൽ നിന്നും ശരീരം മുൻപുളുത്തുന്നതിൽ നിന്നും പിടിച്ച് വെകലാണ്.**

- **അലി (റ) ക്ഷമയെക്കിച്ച് പറഞ്ഞത്**

وقال علي بن أبي طالب رضي الله عنه) : ألا إِنَّ الصَّبْرَ مِنْ إِيمَانِهِ بِمَنْزِلَةِ الرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ، فإذا قُطِعَ الرَّأْسُ بَدَ الْجَسَدُ، ثُمَّ رُفِعَ صَوْتُهُ فَقَالَ : ألا إِنَّهُ لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا صَبْرَ لَهُ [الصبر والثواب عليه، لابن أبي الدنيا)

- **ക്ഷമ പല തരത്തിലുണ്ട്**

أقسام الصبر : واجب ومندوب ومحظوظ ومكره ومباح.

നിർബന്ധം, ദൃഢിക്കം, നിശ്ചിയമായത്, വെളുക്കേണ്ടത്, അനവാനീയമായത്.

فالصبر الواجب ثلاثة أنواع :

أحدها : الصبر عن المحرمات

നിശ്ചിയങ്ങളിൽ ചെന്ന ചടക്കിരിക്കാനെല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമ
--

والثاني : الصبر على أداء الواجبات .

നിർബന്ധ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനെല്ലെങ്കിൽ ക്ഷമ
--

والثالث : الصبر على المصائب التي لا صُنْعَ لِلْعَبْدِ فيها، كالأمراض والفقير وغيرها .

വിപത്തുകളിൽ ക്ഷമിക്കുക, (അത് നാശം അടുക്കുള്ളെങ്കിൽ കാര്യമല്ല) രോഗം, ഭാരിദ്രം...

واما الصبر المندوب : فهو الصبر عن المكر وهايات، والصبر على المستحبات،
በሩക്കേപട്ടത് ചെയ്യാതിരിക്കാനെള്ളൂ ക്ഷേമം, സുന്നത്തുകൾ ചെയ്യാനെള്ളൂ ക്ഷേമം.

- ✓ മഗ്രബിന് ശേഷം ഉറഞ്ഞുക, ഇശാക് ശേഷം ഉപകാരപ്രദമല്ലാത്ത കാരജങ്ങൾ സംസാരിച്ചിരിക്കുക.
- ✓ സുന്നത്ത് നമസ്കാരങ്ങൾ, സുന്നത്തു നോമുകൾ, സുഖ്സിഫുട്ട് സുന്നത്തിന് ശേഷം വലതു ഭാഗം ചെരിഞ്ഞു കിടക്കുക

واما المحظور فأنواع : أحدُهَا الصبرُ عنِ الطعامِ والشرابِ حتَّى يموتُ، وكذلك الصبرُ
عَنِ الْمِيَةِ وَالدَّمِ وَلَحْمِ الْخَنْزِيرِ عَنِ الْمَحْمَصَةِ حَرَامٌ، إِذَا خَافَ بِتْرُكَهُ الْمَوْتِ،

- ✓ മരിക്കുന്നതു വരെ ഭക്ഷണം പാനിയങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കുക. അതുരും ഒരു ക്ഷേമ നിഷ്ഠിയുണ്ട്. മരണം
- ✓ മുന്നിൽക്കാണാണും എറ്റ ഭക്ഷണങ്ങളിലും നിഷ്ഠിയും ഉണ്ട് അവ ഭക്ഷിച്ച് ജീവാൻ നില നിർത്തണം.

عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "مَنْ بَنِيَ اللَّهُ مَسْجِدًا بَنِي اللَّهُ لَهُ بَيْتًا
فِي الْجَنَّةِ أَوْ سَعَ مِنْهُ". (طبراني)

- ചെറുതാണെങ്കിലും സാധിക്കുന്നവർ നിർമ്മിക്കുക
- നമ്മുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയന്നസരിച്ച്
- പള്ളി എന്ന് പറയുന്നോൾ അത് അരബികളുടെ ഉത്തരവാദിത്രമാണ് എന്നാണ് പലതുടെയും ധാരണ.
- ചെറിയ പള്ളിയാണെങ്കിലും ശരി നാം തന്നെ ചെയ്യുക.

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - قَالَ : مَنْ بَنِيَ مَسْجِدًا لِلَّهِ
كَمْفَحِصَ قَطَاطِهِ أَوْ أَصْغَرَ بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ

ജാബിർിൽ(ഒ) നിന്ന് നിവേദനം. നബി (സ) പറത്തു: ഓരാൾ ഒരു പക്ഷി അടയിരിക്കുന്ന കൂടിനോളമോ അതിനേക്കാൾ ചെറുതോ ആയ ഒരു പള്ളി അല്ലാഹുവിന് വേണ്ടി നിർമ്മിച്ചാൽ അല്ലാഹു അവന് സുർഗ്ഗത്തിൽ ഒരു വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതാണ്.(സുന്ന ഇബ്നുമാജ:738 - അൽബാനി സഹിഹൈ ന് വിശ്രേഷിപ്പിച്ചു)

- പള്ളിയുടെ നിർമ്മാണത്തിൽ പങ്ക് ചേർന്നാലും പ്രതിഫലം ലഭിക്കും.
- പള്ളി നിർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ധാരാളം യുർത്ത് ഇന്ന് കാണാവുന്നതാണ്.

- ലക്ഷ്യങ്ങളും കോടികളും മുടക്കി ധാരാളം മിനാരങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നു.
- പ്രധാനിക്ക് വേണ്ടി ധൂർത്തായിക്കൊണ്ട് മിനാരങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നത് ശരിയല്ല.
- അനേകം ബിൽഡിംഗുകൾക്കിടയിൽ നിന്ന് പള്ളി തിരിച്ചറിയാൻ ആവശ്യമായ ഒരു മിനാരം മതി.
- പള്ളികൾക്ക് മോടി കൂടുന്നതിൽ പെത്തു കാണിക്കുന്നത് നബി (സ) വിലക്കിയിട്ടുണ്ട്.
- അത് അന്ത്യനാളിന്റെ ലക്ഷ്യമായിട്ടാണ് അവിടുന്ന് പറിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്.

عَنْ أَيِّ هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : أَحَبُّ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ مَسَاجِدُهَا
 وَأَبْغَضُ الْبِلَادِ إِلَى اللَّهِ أَسْوَاقُهَا

അബുഹുരൈയിൽ(1) നിന്ന് നിവബനം. നബി (സ) പറഞ്ഞു: നാട്കളിൽ അല്ലാഹുവിന് ഏറ്റവും ഇഷ്ടപ്പെട്ടത് അവിടെയുള്ള പള്ളികളും ഏറ്റവും വെറുപ്പുള്ളത് അങ്ങാടികളുമാക്കുന്നു. (മുസ്ലിം:നൃത്യ)

4. സ്വർഗ്ഗ ശരിയാക്കക

- പലതും നിസാരമായി കാണുന്ന കാര്യമാണ്.
- പരാധി പറയുന്നവതണ്ട്. പുതിയ ഒരു ടീം അവർ കാലിൽ വച്ചിട്ടുന്നവരാണ്.

"നവധ്യാമാസമിതികൾ വിശ്വാസരംഗങ്ങളിൽ മായം ചേർത്തതു പോലെ അനുഷ്ഠാന രംഗത്തും മായം ചേർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്. അതുപരിധിയായി തിരിൽ ചുണ്ടുവിരൽ ചലിപ്പിക്കൽ, സുജൂദിൽനിന്നും ഉയരത്തേപ്പാർ മുഴ്ചി ചുത്ത് ടീ നിലത്തിനിന്ന് എഴുന്നേൽക്കൽ, സ്വഹ്മഃ നിൽക്കുന്നേപ്പാർ വിരലുകൾ പ്ലാറ്റിൽ എന്നിവ അവയിൽ ചിലതാണ്. കാൽവി രലുകൾ പ്ലാറ്റിക്കാതെയും ചേർക്കാതെയും നിന്നാൽ അതിനിടയിൽ പിശാച് വന്നു നിൽക്കും എന്നാണെന്തു ഇവയുടെ വാദം. പ്രസ്തുത വാദം ശരിയാണെങ്കിൽ അതിനിടയിൽ മാത്രമല്ല പിശാച് കാലുകൾക്കിടയിലും രണ്ടാള്ളുടെ തലകൾക്കിടയിലും കയറിനിൽക്കില്ലോ? അങ്ങനെവരുത്തേപ്പാർ നമസ്കരിക്കുന്ന ഓരോ വ്യക്തിയും കാലുകൾക്കിടയിൽ വിടവ് വരുത്താത്തവിധിം അറുന്നേഷനായ നിലയിൽ നിൽക്കേണ്ടിവരും. തലകൾ ചേർത്തുവെച്ചാലും കഴുത്തുകൾ ചേർത്തുവെക്കാൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ ആ വിടവിലും പിശാച് വന്നാൻിൽക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. വിരലുകൾ പ്ലാറ്റിൽ നിൽക്കാൻ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂൽ എവിടെയും പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അപ്രകാരം സ്വഹ്മഃ നിന്നാൽ പാന്ന് ചലിക്കുന്ന

അപോലെയുണ്ടാകം. സ്വഹ്ന ചെറിയ പാദമുള്ള വ്യക്തി നിൽക്കുന്നത് വലിയ പാദമുള്ള വ്യക്തിയോ ടൊപ്പുമാണെങ്കിൽ അൽപം കയറിനിൽക്കേ ണ്ടിവരും. ഈനി വലതു ഭാഗം നിൽക്കുന്നത് ചെറിയപാദമുള്ള വ്യക്തിയാണെങ്കിൽ വലിയ പാദമുള്ള വ്യക്തി പാദം സ്വഹ്നിൽനിന്നും അൽപം താഴോട് പിന്തിപ്പിക്കേണ്ടിവരും. ഇപ്പറഞ്ഞതവിധി സ്വഹ്ന നിൽക്കുകയെന്നത് നബി ചാര്യോ പ്രായോഗികമോ അല്ല" (ശബാബ്, 20 മുൻ ഡിസംബർ മൂ. പേജ് 22, 23).

عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى الَّذِينَ يَصِلُّونَ الصُّفُوفَ وَمَنْ سَدَ فُرْجَةً رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً

നബി (സ) പറഞ്ഞു: 'ആരക്കിലുംനമസ്താരത്തിൽ സ്വഹ്നകൾക്കിടയിലെ വിടവ് നികത്തിയാൽ അവന് സർഗ്ഗത്തിൽ ഒരു വീട് പണിയുകയും അവിടെ അവൻ്റെ പദവി ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. (ഇഥുമാജ:1048-സിൽസിലത്തു സ്വഹീന)

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : سَوْوا صُفُوفَكُمْ فَإِنَّ تَسْوِيَ الصَّفَّ مِنْ تَمَامِ الصَّلَاةِ

അനസിൽ(ര) നിന്ന് നിവേദനം: നബി(സ്വ) പറഞ്ഞു: നിങ്ങൾ സ്വഹ്നകൾ ശരിയാക്കുക. കാരണം, സ്വഹ്ന ശരിയാക്കൽ നമസ്താരത്തിന്റെ പൂർണ്ണതയും ഭാഗമാണ്. (മുസ്ലിം: 102)

عَنْ جَابِرِ بْنِ سَمْرَةَ، قَالَ حَرَجَ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ "أَلَا تَصُفُونَ كَمَا تَصُفُ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ". قَالُوا "وَكَيْفَ تَصُفُ الْمَلَائِكَةُ عِنْدَ رَبِّهِمْ" قَالَ "يُتْمُونَ الصَّفَّ الْأَوَّلَ ثُمَّ يَتَرَاصُونَ فِي الصَّفَّ"

ജാബിർ(ര)ൽ നിന്ന് നിവേദനം: ഓരീക്കൽ റസൂൽ(സ്വ) തങ്ങളുടെ അടുത്തെത്ത് ക്ക് വന്നുകൊണ്ട് ചോദിച്ചു: 'മലക്കകൾ തങ്ങളുടെ റബ്ബിന്റെ അടുക്കൽ അണിയായി നിൽക്കുന്നതുപോലെ നമസ്കാരത്തിൽ നിങ്ങൾക്കും അണി നിന്നുംടെ?' തങ്ങൾ ചോദിച്ചു: 'പ്രവാചകരേ, മലക്കകൾ റബ്ബിന്റെ അടുത്ത് എങ്ങനെയാണ് അണിയായി നിൽക്കുന്നത്?' അവിടുന്ന് പറഞ്ഞു: 'അവർ ആദ്യത്തെ സ്വഹ്ന ആദ്യം പൂർത്തീകരിക്കും. വിടവില്ലാത്തവിധി പരസ്യരും അവർ ചേരുന്ന് നിൽക്കും'. (നസാහ:വുമന്ന)

عَنْ حُذِيفَةَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : فُضْلُنَا عَلَى النَّاسِ بِثَلَاثٍ جَعَلْنَا
صُفُوفُنَا كَصُفُوفِ الْمَلَائِكَةِ

ഇവരെപറയുന്നതു നിവേദനം. നമ്മി (സ) പറത്തു: മറ്റ് ജനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച്
നാം മുന്ന് കാര്യങ്ങളാൽ സവിശേഷരാണ്.അന്ന്, നമ്മുടെത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള
നമ്മുടെ സഹൃകൾ മലക്കളുടെ സഹൃകൾ പോലെ ആക്കപ്പുടിരിക്കുന്നതു.....(മുസ്ലിം:ബുരു)

عَنْ أَنَّسٍ، عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ "أَقِيمُوا صُفُوفَكُمْ فَإِنِّي أَرَأَكُمْ مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي
وَكَانَ أَحَدُنَا يُلْزِقُ مَنْكِبَهُ بِمَنْكِبِ

അനന്ത ഇബ്രൂഹിം മാലികിൽ(ര) നിന്ന് നിവേദനം : നമ്മി (സ) പറത്തു :
നിങ്ങളുടെ സഹൃകൾ നേരയാക്കവിൻ, എൻ്റെ മുത്തകിൻ്റെ പിന്നിലുടെ
തൊൻ്റെ നിങ്ങളെ കാണുന്നണം.'അപേപ്പാൾ നമ്മളിൽ (സഹാബത്തിൽ) പെട്ട
ഒരാൾ തന്റെ തോൾ സഹോദരന്റെ തോളോടും കണക്കാൽ സഹോദരൻ്റെ കണക്കാലിനോടും ഒട്ടിച്ചേരുമ്പത് വെക്കമായിത്തന്നെ. (ബുവാരി:വേദ്ര)

عَنْ أَبْنَى عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: أَقِيمُوا الصُّفُوفَ وَحَادُوا بَيْنَ الْمَنَابِكِ،
وَسُدُّوا الْخَلَلَ، وَلِيُنُوا بِأَيْدِيِ إِخْرَانِكُمْ، وَلَا تَذَرُوا فَرْجَاتٍ لِلشَّيْطَانِ، وَمَنْ وَصَلَ صَفَّا وَصَلَهُ
اللَّهُ وَمَنْ قَطَعَ صَفَّا قَطَعَهُ اللَّهُ

ഇബ്രൂഹിംമരിൽ(ര) നിന്ന് നിവേദനം: റസൂൽ(സ) പറത്തു: നിങ്ങൾ സഹർ
ശരിയാക്കകയും ചുമലുകൾ നേരയാക്കകയും വിടവുകൾ അടക്കകയും നിങ്ങളുടെ
സഹോദരന്മാരുടെ കൈക്ക് വഴങ്ങിക്കൊടുക്കകയും ചെയ്യുക. പിശാചിന്
നിങ്ങൾ വിടവുകൾ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. സഹർ ചേർക്കുന്നവനെ
അല്ലാളും ചേർക്കകയും സഹർ മരിക്കുന്നവനെ അല്ലാളും മരിക്കകയും ചെയ്യു
ം. (അബുദാവുദ്)

നമ്മുടെത്തിൽ കൃത്യമായി സ്വഹർ ശരിയാക്കുന്നവർക്ക് വലിയ പ്രതിഫലമാണ് ലഭിക്കുന്നത്.

عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - : إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلِّونَ عَلَى
الَّذِينَ يَصَلِّونَ الصُّفُوفَ وَمَنْ سَدَ فُرْجَةً رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً

ആയിശ്ര(ര) നിവേദനം.നമ്മി(സ) പറത്തു.സഹൃകൾ പുർത്തീകരിക്കുന്നവ
ന് അല്ലാളും മലക്കളും സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നതാണ്. ആരക്കിലും

നമസ്കാരത്തിൽ സ്വഹകൾക്കിടയിലെ വിടവ് നികത്തിയാൽ അവന് പദവി കഴി ഉയർത്തിക്കാട്ടക്കുന്നതാണ്. (ഇണ്ണമാജി: ୩/ മുൻ്റവ്)

**عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: مَنْ وَصَلَ صَفَّاً وَصَلَّهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَّلَّ
وَمَنْ قَطَعَ صَفَّاً قَطَعَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَّلَ**

ഇവ്വും അവന്റെ (സ) നിന്ന് നിവേദനം: റസൂൽ(സ) പറഞ്ഞു: ആരാഖോ സ്വഹിനെ ചേർത്തു പൂർത്തിയാക്കുന്നത് അല്ലാഹു അവനേയും ചേർക്കുന്നതാണ്. ആരാഖോ സ്വഹിക്കുന്ന പൂർണ്ണതയെ മുൻിച്ച കളയുന്നത് അല്ലാഹു അവനേയും മുൻിക്കുന്നതാണ്. (നസാහി: വുമൻ,

**عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النَّدَاءِ وَالصَّفَّ
الْأَوَّلِ، ثُمَّ لَمْ يَحِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَهِمُوا عَلَيْهِ لَا سْتَهِمُوا**

അബൂഹരൈയിൽ (സ) നിന്ന് നിവേദനം. നബീ(സ) പറഞ്ഞു: ബാക്സ് വിളിക്കുന്നതിലും ഒന്നാമത്തെ സ്വഹിപ്പുമുള്ള മഹത്യം ജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നും എന്നിട്ട് അത് കരസമമാക്കാൻ നൃക്കിട്ടുകയല്ലാതെ മറ്റൊഴിക്കളില്ലെന്ന് അവർ കാണുകയും ചെയ്യുകയാണെങ്കിൽ നൃക്കിട്ടുകയില്ലോ ആ സ്ഥാനം കരസമമാക്കാൻ അവർ ശ്രമിക്കാം. .... (ബുവാരി: നുമാജി: ୩)

**عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، عَنْ أَبِيهِ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - : إِنَّ اللَّهَ
وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى الصَّفَّ الْأَوَّلِ**

അബൂറഹമാൻ ഇണ്ണ ഒപ്പ് (സ) നിവേദനം റസൂൽ(സ) പറഞ്ഞു: ഒന്നാമത്തെ സ്വഹകാര്യത്തെ മേൽ അല്ലാഹുവും മലക്കകളും സ്വലാത്ത് ചൊല്ലുന്നതാണ്. (ഇണ്ണമാജി: ୩/ മുൻ്റവ്, അഹമദ്, ഹാകിം, അബൂദാവുദ്-അൽബാനി സ്വഹി ഹായി രേവപ്പെടുത്തിയത്)

**عَنْ عَائِشَةَ، قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى
مَيَامِينِ الصُّفُوفِ**

ആയിശ(സ)യിൽ നിന്ന് നിവേദനം: റസൂൽ(സ) പറഞ്ഞു: നിശയം, അല്ലാഹു ഒപ്പ് സ്വഹകളിൽ വലത് ഭാഗത്തുള്ളവരുടെ മേൽ അനശ്രൂഹം ചൊരിയുന്നു. മലക്കകൾ അവർക്കവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുന്നു. (അബൂദാവുദ്: നുമാജി).